

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/195/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117216589
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117216589.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: F. B., M.. XX.XX.XXXX, Q. L. Š. XXX, XXX XX U., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, v konaní o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 150 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne z a m i e t a.
- III. Žalobkyňa m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 7Csp/195/2017 - 30 zo dňa 25.10.2017 súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol. Mal za to, že na priznanie uplatneného nároku žalobkyne neexistuje žiaden zákonný dôvod. V odôvodnení uviedol, že zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa jednoznačne vyplýva a podľa názoru súdu zákonodarca podmienil právo na primerané finančné zadosťučinenie takým porušením práva spotrebiteľa alebo povinnosti ustanovenej v jeho prospech, proti ktorému sa spotrebiteľ proti porušiteľovi domáhal ochrany svojho práva na súde. Podľa názoru súdu by malo ísť o nejaké konkrétne ohrozené alebo porušené právo a ktoré mu zároveň spôsobilo, respektíve bolo spôsobilé privodiť ujmu. Potvrďuje to napokon aj požiadavka primeranosti zadosťučinenia, ktorá sa pri satisfakcii za porušenie práva alebo povinnosti môže posudzovať, respektíve pomenovať len podľa okolností, za ktorých sa spotrebiteľ domáhal alebo musel domáhať ochrany na súde a rozsahu závažnosti ujmy vzniknutej, respektíve hroziacej spotrebiteľovi z porušenia tých práv alebo povinností proti negatívnym následkom ktorých sa na súde ochrany domáhal.

2. Uznesením Krajského súdu v Prešove číslo konania 8Co/111/2018-102 zo dňa 29.04.2019 bol rozsudok súdu 1. stupňa zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že je bez akýchkoľvek pochybností v tejto veci preukázaný základ nároku žalobkyne, pričom treba prisvedčiť, že žalobkyňa bola úspešná. V ďalšom konaní bude súd 1. stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého aj žalobkyňa sa správala nepoctivo tým, že nezaplatila žalovanému ani polovicu z poskytnutej finančnej sumy a už táto skutočnosť je pre ňu satisfakciou pre porušenie jej práv spotrebiteľky zo strany žalovaného. Odvolací súd je toho názoru, že tieto okolnosti je možné zohľadniť pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia.

3. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vec opätovne prejednal a vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 28C/312/2014 - 88 zo dňa 14.03.2016, rozsudkom Krajského súdu Prešov číslo konania 12Co/100/2016 - 113 zo dňa 22.03.2017, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom OS Prešov č.k. 28C/312/2014-88 zo dňa 14. 3. 2016 súd zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o. so sídlom Krížna 56, Bratislava pod sp. zn. XXX/XX/XX S. R.Ň. X. X. XXXX, odložil vykonateľnosť tohto rozhodcovského rozsudku a zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX pod bodom 8.4 a pod bodom 8.1 je neprijateľná zmluvná podmienka. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená vo formulárovej podobe, ktorú predkladal žalovaný ako dodávateľ žalobkyni ako spotrebiteľke a nebola individuálne dojednaná, pretože žalobkyňa nemohla ovplyvniť jej obsah. Žalovaný predložil na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám vybral a spotrebiteľka tým stratila možnosť brániť sa. Súd mal za to, že takáto rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Neobstojí ani tvrdenie, že v súčasnej dobe je exekučný poriadok nastavený tak, že takýto rozhodcovský rozsudok nemá možnosť byť exekučným titulom. To však samo o sebe neznamená jeho nulitosť, rozhodcovský rozsudok je vydaný, a preto je dôvodné o tom rozhodnúť. Súd v tomto konaní určil, že v zmluve o úvere v bode 8.1 a 8.4 sú neprijateľné zmluvné podmienky. Tie boli už niekoľkokrát vyhlásené za neprijateľné, pričom rozhodnutia súdov sa stali právoplatnými.

5. Rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove č.k. 12Co/100/2016-113 zo dňa 22. 3. 2017.

6. Z pripojeného spisu OS Prešov bolo súdom zistené, že žalobkyňa v konaní pod sp. zn. 17Csp/14/2016 si uplatnila finančné zadostučinenie vo výške 300,- Eur na základe toho, že v pôvodnom konaní pod sp. zn. 11C/39/2014 súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia a určil neprijateľné zmluvné podmienky. Ako spotrebiteľka v konaní bola úspešná. Súd rozsudkom č.k. 17Csp/14/2016-41 zo dňa 15. 3. 2017 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 300,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň rozhodol o tom, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola úspešná v konaní pod sp. zn. 11C/39/2014, keď súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia a určil zároveň neprijateľné zmluvné podmienky. Podľa názoru súdu sú preto splnené všetky zákonné podmienky na priznanie primeraného finančného zabezpečenia.

7. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 16.09.2019 v prítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu. Na toto pojednávanie sa neustanovil žalovaný a jeho právny zástupca, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 04.07.2019. Súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Na otázku súdu na prítomného právneho zástupcu žalobkyne, ako aj žalobkyňu, či navrhujú doplniť dokazovanie k výške primeraného finančného zadostučinenia, keďže odvolací súd konštatoval, že základ nároku je daný, uviedli, že žalobkyňa nezaplatila istinu úveru žalovanému z objektívnych dôvodov, keďže mala zdravotné problémy, prišla o prácu a nemala z čoho tento úver splácať. Dokazovanie ohľadne výšky primeraného finančného zadostučinenia nenavrhli doplniť.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

9. Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

10. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

11. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

12. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávnych podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

14. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

15. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodným. V tomto spore bol súd viazaný právnym názorom vyjadreným v Uznesení Krajského súdu v Prešove č. k.8Co 111/2018-102 zo dňa 29.04.2019, v ktorom odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa úspešným uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu porušenia jej práv žalovaným v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 28C 312/2014, splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V bode 25 uznesenia odvolacieho súdu bol vyslovený právny názor, že konkrétna výška primeraného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

17. Súd priznanú sumu vo výške 150 Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 150 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného

zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 28C312/2014, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domáhala zrušenie rozhodcovského rozsudku a v spore bola aj úspešná. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

18. Súd ešte považuje za potrebné uviesť, že konkrétnu žiadanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia v žalobnom petite vo výške 500 Eur žalobkyňa nijakým spôsobom nezdôvodnila a neurobila tak, a nenavrhol k tejto otázke dokazovanie ani na nariadenom pojednávaní dňa 16.09.2019. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi- žalobkyni, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý jej hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrielo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

19. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.